

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
_____ **Ғазалиев А.М.**
« ____ » _____ **20__ ж.**

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)

ОК 3321 «Өрт қауіпсіздігі» пәні бойынша

ОА 11 Өрттер және апаттар модулі

5В073100 -«Қоршаған ортаны қорғау және өмір тіршілігінің қауіпсіздігі»
мамандығы

Тау-кен факультеті

Кеніштік аэрология және еңбек қорғау кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген:

аға оқытушы Калияскарова А.Ж.,
доцент Әкімбекова Н.Н.,
магистрант Сыздықбаева Д.С.

«Кеніштік аэрология және еңбек қорғау» кафедрасының отырысында талқыланған

« _____ » _____ 20 ____ ж. № _____ хаттама.
Кафедра меңгерушісі _____ « _____ » _____ 20 ____ ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Тау-кен факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған
« _____ » _____ 20 ____ ж. № _____ хаттама
Төраға _____ « _____ » _____ 20 ____ ж.

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

Каляяскарова А.Ж.- аға оқытушы

Әкімбекова Н.Н.- доцент

Сыздықбаева Д.С.- магистрант

КА және ЕҚ кафедрасы ҚарМТУ-дың II корпусында орналасқан, (Бейбітшілік бульвары, 56), 516 аудитория, байланыс телефоны 56-75-93 қосымша 2053.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақ түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
Толықб	3	5	15	15	15	45	90	45	135	КЖ
қысқ 4	3	5	15	15	15	45	90	45	135	КЖ

Пәннің сипаттамасы

«Өрт қауіпсіздігі» пәні профилді пәндердің тандау бойынша компонентінің циклына жатады.

Пәннің мақсаты

«Өрт қауіпсіздігі» пәні студенттерді азаматтық және өнеркәсіптік объектілерде өрт пен жарылыстардың алдын алудың алдыңғы шарттары туралы білімдерін қалыптастыру, сонымен қатар студенттерді қазіргі заманғы өрт сөндіру құралдары мен таныстыру және қолдану тәртібімен таныстыру мақсатын ұстанады.

Пән міндеттері

Осы пәнді оқыту нәтижесінде студенттер:

түсінік алуы керек:

- заттар мен материалдардың өрт-жарылыс қасиеттерімен танысу, және алған білімдерін тәжірибе жүзінде азаматтық-өндірістік объектілерде өрт және жарылыс қауіптерін алдын алуда пайдалана білу туралы;

- өрт пен жарылыстардың пайда болуы мен даму процестерімен танысу: білуі керек:

- өртжарылыс сұрақтарының құқықтық және ұйымдастырушылық сұрақтарымен, өрт кезіндегі адамдарды эвакуациялау тәртібімен, өрт қауіпсіздігі туралы жалпы мәліметтермен, өрт пен жарылысты алдан алу жүйесімен, азаматтық-өнеркәсіптік объектілердің өрттен қорғау құралдарымен, аспаптарымен танысуды;

- жарылыс-өрт қауіпсіздігі жөнінде инженерлік есептеулерді жүргізудің

әдістерін жасауды;

істей алуы керек:

- жарылыс-өрт кезінде адамдарды эвакуациялау туралы жетік білу;

- жарылыс-өрт қауіпсіздігі төңірегіндегі білімін тиімді пайдалану;

практикалық машықтануы керек:

- жарылыс-өрт қауіпсіздігі төңірегіндегі білімділік деңгейін жоғарлатуда компетенциялылығын, квалификациясын, жаңа білім алуудағы өзінің жоғарғы мүмкіндіктерін іске асыруды;

- жарылыс-өрт қауіпсіздігі тапсырмалары (сұрақтары) жөнінде іздеу, жинау және информацияны қолдануда информатика құрылымдарын және компьютерлік техниканы пайдалануды.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: Тіршілік қауіпсіздігі негіздері ТKN 1107, Еңбек қорғауды басқару жүйесі ЕКВZh 3216.

Постреквизиттер

«Өрт қауіпсіздігі» пәнін оқу кезінде алынған білім келесі пәндерді «Өрт-техникалық сараптама негіздері» игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы, (тақыптар)	Сабақ түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	дәріс	практикалық	зертханалық	СОӨЖ	СӨЖ
1 Өрт қауіпсіздігінің негізгі түсініктері және құқықтық қамтамасыз ету	1			3	3
2 Жану түрлері, жанатын заттар және материалдар	1			3	3
3 Өрт пайда болу себептерінің сарабы	2			3	3
4 Өрт пайда болуы мен таралу ерекшеліктері	1			4	4
5 Ғимараттар, мекемелер, құрылыстар және олардың өрт-жарылыс қауіптілігі бойынша бөлінуі	2			4	4
6 Құрылыстағы өртке қарсы шараларды нормалау негіздері	1			4	4
7 Жылу беру, желдету және ғимараттың электр қондырғылары	2			4	4
8 Авариялық жарылыстар әрекетінен қорғаныс	1			4	4
9 Өрт сөндіру құралдары мен әдістері	1			4	4
10 Найзағайдан қорғаныс	1			4	4
11 Өрт сөндірудің автоматты	1			4	4

жүйесі					
12 Өрт сигнализациясының жүйесі	1			4	4
13 Өрт сөндіру алғашқы құралдарының есебі		2			
14 өрт кезінде адамдарды эвакуациялау уақытының есебі		3			
15 Ғимараттар мен мекемелердің найзағайдан қорғану есебі		3			
16 Өрт –жарылыс қауіптілігі бойынша мекемелер мен ғимараттарды анықтау категориясының есебі		3			
17 Өрт кезінде от өшіру заттары санының есебі		2			
18 Өртті автоматты өшіру үшін спринклерлер санының есебі		2			
19 Өрт қауіптілігінің белгісі және белгі беру түсі			2		
20 Алғашқы өрт сөндіру құралдары			3		
21 Өрт-жарылыс қауіптілігі бойынша ғимараттар мен мекемелерді категориялау. Ғимараттардың от төзімділігі.			2		
22. Ғимараттар мен мекемелердің найзағайдан қорғанысы			2		
23 Өрт сөндірудің автоматты құрылғылары			3		
24 Өрт байланысы және белгі беру			3		
БАРЛЫҒЫ:	15	15	15	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

1. Өрт сөндіру алғашқы құралдарының есебі
2. Өрт кезінде адамдарды эвакуациялау уақытының есебі.
3. Ғимараттар мен мекемелердің найзағайдан қорғану есебі
4. Өрт –жарылыс қауіптілігі бойынша мекемелер мен ғимараттарды анықтау категориясының есебі
5. Өрт кезінде от өшіру заттары санының есебі
6. Өртті автоматты өшіру үшін спринклерлер санының есебі

Зертханалық сабақтар тізімі

1. Өрт қауіптілігінің белгісі және белгі беру түсі
2. Алғашқы өрт сөндіру құралдары
3. Өрт-жарылыс қауіптілігі бойынша ғимараттар мен мекемелерді категориялау.
Ғимараттардың от төзімділігі.
4. Ғимараттар мен мекемелердің найзағайдан қорғанысы

5. Өрт сөндірудің автоматты құрылғылары
6. Өрт байланысы және белгі беру

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыбы

- 1 Өрт пен жарылыс қауіптілігі бойынша өндірістерді категорияға бөлу.
- 2 Өндірістің технологиялық процестерінің қауіптілігі.
- 3 Тұтану көздері және олардың пайда болуын ескерту.
- 4 Құрылыс материалдарын тұтанғыштығы бойынша бөлу.
- 5 Құрылыс конструкцияларының отқа төзімділігі.
- 6 Ғимараттарды функционалдық қауіптілігі бойынша жіктеу.
- 7 Өртке қарсы тосқауылдар.
- 8 Түтін люктері.
- 9 Адамдарды көшіру.
- 10 Көп функционалдық ғимараттар және кешендер.
- 11 Өнеркәсіптік кәсіпорындардың бас жоспарын әзірлеу кезінде өртке қарсы талаптар.
- 12 Кәсіпорындарда өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету.
- 13 Электр қондырғыларының өрт қауіптілігі.
- 14 Газ-ауа қоспасының тұтану көздері және жарылыстың өту жағдайы.
- 15 Ғимараттар мен үймереттердің бұзылу критерийлері.
- 16 Жарылыстан технологиялық жабдықтарды қорғау.
- 17 Өрт сөндіру құралдарының қасиеттері мен ерекшеліктері.
- 18 Көбікпен өрт сөндіру қондырғылары.
- 19 Ұнтақпен өрт сөндіру қондырғылары.
- 20 Өрт хабарлауыштарын орналастыру мен орнату

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
Дәріс конспектісі	Теориялық және тәжірибелік білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [8], [9]	Семестр бойы	Ағымдағы	7,14 апта	10
Тәжірибелік сабақтар қорғау	Теориялық және тәжірибелік білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [8], [9], [12] дәріс конспектісі	Семестр бойы	Ағымдағы	3,5,7,10,12,14 апта	10
Зертханалы	Теориялық және	[1], [2], [3], [4],	Семестр	Ағымдағы	3,5,7,10,12	10

қ сабақ қорғау	тәжірибелік білімдерін бекіту	[5], [6], [8], [9], [12] дәріс конспектісі	бойы		2,14 апта	
СООЖ	Теориялық материалдарды бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [8], [9], [12] дәріс конспектісі	Семестр бойы	Ағымдағы	2-13 апта	10
СӨЖ	Теориялық және тәжірибелік білімдерін бекіту	Негізгі және қосымша	Семестр бойы	Ағымдағы	2-13 апта	10
Аралық бақылау	Теориялық және тәжірибелік білімдерін бекіту	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	2 қатынас сағаттары	Аралық	7,14 апта	10
Барлығы						60
Курстық жұмыс	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	1 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Өрт қауіпсіздігі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

- 1 Сабаққа кешікпеу.
- 2 Сабақтан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуды.
- 3 Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.
- 5 Қатыспаған практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының «Қауіпті өндірістік объектілердегі өнеркәсіптік қауіпсіздік туралы» Заңы 03.07.07ж.
2. Қазақстан Республикасының «Өрт қауіпсіздігі туралы» Заңы 22.11.96ж.
3. Қазақстан Республикасындағы өрт қауіпсіздігі туралы ережелер. Негізгі талаптар. ППБ РК 08-09 Алматы, 1999.
4. Харьковский В.С., Плотников В.М., Шульгин В.И., Пак Г.И. Өнеркәсіптік және азаматтық объектілерді өрт пен жарылыстан қорғау.- Қарағанды, 2009.
5. Говоров В.И., Плотников В.М., Каратай Е.В. Теоретические основы горения и взрыва. - Темиртау, 2007.
6. Баратов А.Н. и др. Пожарная безопасность: Учебное пособие. - М., 2006.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Повзик Я.С. Пожарная тактика, Стройиздат, 2005.
2. Плеханов В.И. Организация работы тыла на пожаре. М., Стройиздат 1987
3. Гражданская оборона. Под ред. Е. Шубина. М., «Просвещение», 1991.
4. Щербина Я.Я. и др. Основы противопожарной защиты. - Киев: Выща школа, 1995.
5. Смирнов Н.В. и др. Пожарная безопасность в проектах предприятий черной металлургии. - М.: Металлургия, 1985.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

ОК 3321 «Өрт қауіпсіздігі» пәні

ОА 11 Өрттер және апаттар модулі

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана
Көлемі ___ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56